

PII «Pienenīte» Logopēdiskais atbalsts

Logopēde – Jūlija Romančeva

24.04.2024

Bērns...

Bērns ir kā taurenis vējā. Daži spēj lidot augstāk kā citi. Bet katrs no viņiem lido tik labi, cik spēj. Kāpēc salīdzināt citu ar citu? Katrs ir īpašs! Katrs ir skaists!

(Marija Montesori)

Logopēda darbs

Septembris

Bērna runas un
valodas
izvērtēšana.

Darba plāna
sastādīšana.

Oktobris –
Aprīlis

Bērnu runas un
valodas
korekcija.

Individuālais vai
apakšgrupu
darbs.

Maijs

Bērna runas un
valodas
dinamikas
pārbaude.

Runas un
valodas
korekcijas plāna
publicēšana.

PII «Piemenīte» logopēda kabinets

Skaņu izrunas apguve

1-2 gadi

- P M B
- patskaņi

2-3 gadi

- K T N

3-4 gadi

- G S Z C
- V J
- Ķ Ģ Ņ

4-5 gadi

- L Š Ž C
- D Ž F

5-7 gadi

- R

Valodas attīstība

3 gados

-
- Saprot īsus teikumus un ir spējīgs izpildīt vienkāršas norādes.
- Bērns lieto 2-3 vārdu frāzes: «mašīna brauc», «tētis brauc mašīnā».

4 gados

-
- Spēj sarunāties
- Sāk lietot garākus teikumus, piemēram, «Es baroju lelli, jo viņa raud».
- Atbild uz tādiem jautājumiem kā: «Kur ir tavs džemperis?».
- Bērnu runu saprot nepazīstami cilvēki.

5 gados

-
- Saprot lietas atrāšanas vietu (zem, uz, augšā, lejā, utt.).
- Spēj aprakstīt kaut ko (piemēram- kāda ir lelle).
- Spēj saprast vairāku pakāpju norādes, piemēram, «Paņem, lūdzu, zābakus no skapja un uzvelc tos!».

6 gados

-
- Saklausā skaņas, spēj nosaukt skaņas atrāšanas vietu (sākumā, vidū, beigās).
- Diferencē skaņas.
- Sarunās lieto paplašinātus teikumus.
- Pareizi lieto priedēkļus.

Lielākā daļa bērnu aptuveni 4-5 gadu vecumā var pareizi izrunāt gandrīz visas valodas skaņas.

1. Skaņas neizrunāšana: vārda «māja», vietā pasaka «āja».
2. Skaņas aizstāšana: vārda «čība» vietā pasaka «tība».
3. Skaņas nepareiza izruna: skaņas [s] izruna, virzot mēli starp zobiem.

Atbalsts valodas attīstībai no 1 – 2 gadiem

Klausieties bērna izteiktajos vārdos

Spēlējiet spēles

Demonstrējiet bērnam runas paraugu

Dziediet dziesmas, skaitiet skaitāmpantus.

Atkārtojiet, ko bērns saka

Interpretējiet, ko bērns domā

Vērojiet bērna žestus

Padariet komunikāciju jautru

Jautri pavadiet laiku

Atbalsts valodas attīstībai no 2 – 3 gadiem

Sarunas

- Ļaujiet bērnam izteikties par kādu tematu, pacietīgi klausieties un atbildiet. Paplašini sarunu, sniedzot papildus informāciju par šo tematu.

Aktīvas spēles

- Spēlējiet aktīvas spēles, piemēram, kur jāsit plaukostas, jāpiesit ar kāju.

Spēles

- Spēlējiet spēles, kur maināties lomām «tagad es, tagad tu». Spēlējiet attēlu loto spēles, lieciet puzzles, skaitiet skaitāmpantus, klausieties apkārtnes skaņās.

Grāmatas

- Lasiet bērnam katru dienu. Kad skatāties grāmatas, nosauciet kopā attēlus, aprakstiet, kas redzams attēlos.

Ikdienas aktivitātes

- Iesaistiet bērnu ikdienas aktivitātēs un dodiet bērnam iespēju attīstīt valodu.

Atbalsts valodas attīstībai no 3 – 4 gadiem

Sarunas

- Radiet iespēju bērnam katru dienu ar jums parunāties.

Vienaudži

- Nodrošiniet iespēju bērnam spēlēties ar citiem bērniem viņa vecumā.

Grāmatas

- Lasiet bērnam bieži priekšā un ļaujiet bērnam iesaistīties stāsta stāstīšanā.

Spēles

- Spēlējiet spēles, kas piemērotas jūsu bērnam.

Dziesmas

- Skaitiet skaitāmpantus un dziediet dziesmas.

Atbalsts valodas attīstībai no 4 – 5 gadiem

Sarunas

- Pievērsiet bērnam uzmanību, kad viņš runā. Atbildiet, iedrošiniet viņu.

Lietu kategorijas

- Māciet bērnam kategorijas, piemēram augļi, mēbeles, apģērbs. Lūdziet bērniem pateikt, kurš no priekšmetiem neiederas kategorijā un kāpēc.

Vārdu krājums

- Māciet bērnam jaunus vārdus. Izskaidrojiet un palīdziet tos saprast.

Rotaļas un galda spēles

- Galda spēles.
- Lomu spēles.

Vairāku pakāpju norādes

- Dodiet bērnam vairāku pakāpju norādes.

Ikdienas aktivitātes

- Lūdziet bērna palīdzību ikdienas aktivitātes plānošanā.

Ieteikumi no «Valsts izglītības satura centrs».

Kad ieteicams vērsties pie speciālista? 1.5 līdz 3 gadu vecumā

Materiāls sagatavots sadarbībā ar Kokneses pamatskolu - attīstības centru

SVARĪGI!

Neviens no šīm pazīmēm vēl neliecina, ka bērnam ir attīstības traucējumi, tas norāda tikai uz to, ka vecākiem jākonsultējas ar savu ģimenes ārstu/speciālistiem, kuri ieteiks turpmākos palīdzības rīcības soļus.

Ieteikumi no «Valsts izglītības satura centrs».

Vecākiem būtu nepieciešams vērsties pie speciālista, ja bērns 5 gadu vecumā:

Materiāls sagatavots sadarbībā ar Kokneses pamatskolu - attīstības centru

Ja bērnam novērota kāda no netipiskām attīstības īpatnībām konsultējieties ar ģimenes ārstu, lai laicīgi saņemtu palīdzību un varētu konsultēties ar kādu no bērnu speciālistiem:

ārstu otorinolaringologu, audiologu, neirologu, logopēdu, fizioterapeitu, bērnu psihiatru, psihologu, speciālo pedagogu.

SVARĪGI!

Neatlieciet speciālista apmeklējumu un "negaidiet brīnumus"! Vecākiem jākonsultējas ar savu ģimenes ārstu/speciālistiem, kuri ieteiks turpmākos rīcības soļus.

Ieteikumi no «Valsts izglītības satura centrs».

Valsts izglītības satura centrs

Nekavējoties jāvēršas pie speciālista, ja bērns 7 gadu vecumā:

Materiāls sagatavots sadarbībā ar Kokneses pamatskolu - attīstības centru

SVARĪGI!

Neatlieciet speciālista apmeklējumu un "negaidiet brīnumus"!

Vecākiem jākonsultējas ar savu ģimenes ārstu/speciālistiem, kuri ieteiks turpmākos rīcības soļus.

Interneta resursi valodas attīstīšanai.

- <https://bernistaba.lsm.lv/> (burtu apguve, loģiska domāšana, matemātika, u.tt.).
- <https://atbalstsizcilibai.lv/> (lasītprasmes veicināšanai).
- <https://maciunmacies.valoda.lv/> (spēles dzimtas valodas apguvei).
- <http://epupa.valoda.lv/> (elektroniska latviešu valodas vārdnīcā no pirmsskolas līdz augstskolai).
- Youtube (Valodiņa, Rita Selicka, Mūzikas nodarbība kopā ar Baibu Ērgli, Iesim uz pasaku, Ucipuci, Tutas lietas, utt).

JAUTĀJUMI, DISKUSIJAS

Paldies